

<https://www.dalmacijanews.hr/clanak/u-splitu-odrzan-prvi-znanstveno-strucni-simpozij-primalja/>

DALMACIJA NEWS

SA SVAKOG PRAGA - PO JEDNA NOVITADA

PONOSNA GENERACIJA

U Splitu održan prvi znanstveno-stručni simpozij primalja

PIŠE: DN / 10. STUĐENOGA, 2024 /

Foto: KBC Split

Prvi znanstveno-stručni simpozij primalja u Hrvatskoj održan je 8. i 9. studenog u Klinici za ženske bolesti i porode KBC-a Split, gdje je okupio više od 140 primalja iz cijele zemlje. Stručnjaci su naglasili važnost ove struke koja je neophodna u podršci majkama prije, za vrijeme i nakon poroda te koja zahtijeva kontinuirano obrazovanje s obzirom na brzi napredak medicine. Primaljstvo je, kako podsjećaju organizatori, jedna od najstarijih medicinskih struka i važan pokazatelj društvenog napretka.

Predavači su istaknuli potrebu za povećanjem obrazovnih kapaciteta za primalje, kao i važnost usvajanja Zakona o primaljstvu te omogućavanja obrazovanja na visokoškolskoj razini. Na splitskom sveučilištu preddiplomski studij primaljstva trenutno prima 15 studenata godišnje, no kako je objasnila prof. dr. sc. **Irena Drmić Hofman**, v.d. pročelnica Sveučilišnog odjela zdravstvenih studija, interes je daleko veći.

– Na preddiplomskom studiju upisujemo 15 studenata, a interes je tri puta veći. Uputili smo zahtjev za odobrenje programa diplomskog sveučilišnog studija, dakle za magistre primaljstva. Vjerujemo da će zahtjev uskoro biti odobren – dodala je Drmić Hofman.

Splitsko rodilište godišnje bilježi oko 4.000 poroda, što ga čini najzaposlenijim rodilištem u Hrvatskoj. Unatoč trenutnom zadovoljavajućem broju primalja u KBC-u Split, glavna sestra **Jelena Jerković** istaknula je da se nova generacija primalja praktično obučava u splitskom rodilištu, gdje se otvaraju radna mjesta čim završe studij.

– *Nove primalje koje su na preddiplomskom studiju kroz tri godine svoga školovanja dolaze kod nas na vježbe i starije primalje su im mentori tako da točno znamo koga zapošljavamo. Zahvaljujući razumijevanju uprave KBC-a Split odmah po završetku njihova studija otvaraju se natječaji za njihov prijem u našu bolnicu*

To potvrđuje i predstojnik Klinike za ženske bolesti i porode prof. prim. dr. sc. Marko Dražen Mimica koji naglašava da je potrebno educirati veći broj primalja, kako bi ih se moglo više i zapošljavati jer su primalje „okosnica rada u rodilištu“.

No, situacija u ostatku Hrvatske nije jednako povoljna. U brojnim rodilištima, zbog nedostatka kvalificiranih primalja, zapošljavaju se primalje asistentice koje ne mogu samostalno voditi porod.

Biserka Matok Glavaš iz Hrvatske komore primalja upozorila je na ozbiljan manjak kadra u narednim godinama:

– *Kroz desetak godina u cijeloj Hrvatskoj nešto manje od 900 primalja ide u mirovinu, a izlazim kvotama studija u Splitu i Rijeci za isto to vrijeme imat ćemo tek 300 primalja. Stoga se s pravom možemo zapitati hoće li izumrijeti primaljska profesija – istaknula je.*

Rješenje vidi u otvaranju novih studija i proširenju kvota za postojeće.

– *Primalja je priznata kao odgovoran i pouzdan profesionalac, koja radi u partnerstvu sa ženama, pruža podršku, skrb i savjete za vrijeme trudnoće, porođaja i babinja, samostalno nadzire porođaj na svoju vlastitu odgovornost i provodi skrb za novorođenče i dojenče. Ta skrb uključuje preventivne mjere, promicanje prirodnog porođaja, prepoznavanje komplikacija kod majke i djeteta, pristup medicinskoj skrbi i drugim oblicima odgovarajuće pomoći te provođenje hitnih postupaka u slučaju opasnosti – zaključila je Biserka Matok Glavaš.*

Simpozij je održan pod nazivom „Elija Sotera“ po prvoj poznatoj primalji na ovom području, koja je živjela u 2. stoljeću u Saloni. Elija Sotera umrla je u 35 godini života no svojim radom kao primalja toliko je zadužila grad da su joj građani i njen suprug podigli nadgrobnu ploču što je u to vrijeme bilo primjereno smo uglednicima. Ta nadgrobna stela spomenik je koji po prvi put bilježi primalju na hrvatskome povijesnom prostoru. Original je nađen u dva dijela (1885. i 1941.) kod Vranjica, na prostoru salonitanskog agera i u stalnom je postavu Arheološkog muzeja u Splitu. 2022. godine replika njene nadgrobne stele postavljena je u Klinici za ženske bolesti i porode KBC Split.

– *Svojim radom zadužila je svoje suvremenike, ali i nas danas stoga je logično da prvi simpozij, za kojeg se nadamo da će postati tradicionalan, nosi njeno ime. Postavljanjem ovog spomenika željeli smo da svaka primalja koja prođe ovih hodnikom bude ponosna na grad u kojem studira i radi – kazao je izv. prof. dr. sc. prim. **Damir Roje**, pročelnik Zavoda za perinatologiju Klinike za ženske bolesti i porode KBC-a Split.*

Povodom simpozija, Rotary Club Split i umjetnik Matko Trebotić donirali su šest grafika za uređenje seminarske dvorane Klinike za ženske bolesti i porode, čime je dodatno obogaćen prostor za obrazovanje i rad novih naraštaja primalja.